

Jordanes om goternes hærgen i kejser Gallienus regeringstid (260-268)

5 *Jordanes var en historieskriver af gotisk herkomst. Han forfattede i 551 e. Kr værket 'De origine actibusque getarum' (Om goternes oprindelse og bedrifter) forkortet til 'Getica' om goternes historie. Jordanes var embedsmand i Konstantinopel under den østgotiske konge Theoderik den Store. Til sit værk om goterne benyttede Jordanes sig af romerske kilder, men værket var efter alt at dømme mest en sammenskrivning af det nu delvist forsvundne værk 'Historia Gothorum' forfattet mellem 526-533 af den latinske historieskriver Cassiodorus. 'Getica' er en af de vigtigste kilder til goternes historie. Men politiske hensyn spillede en rolle under udarbejdelsen af værket, der*
10 *skulle give goterne status som et gammelt kulturfolk på linje med grækere og romere.*

Publius Licinius Egnatius Gallienus, eller blot Gallienus, var kejser fra 260 til 268. Under ham var Romerriget tæt på at gå i opløsning. Om goternes hærgen i Gallienus regeringstid beretter Jordanes:

15 *Mens Gallienus var forfalden til enhver form for luksusliv, tog goternes førere – Respa, Veduc og Thuruar – nogle skibe og sejlede over Hellesponten¹ til Asien. Der hærgede de mange velbefolkede byer og nedbrændte det berømte tempel for Diana ved Efesos, som amazonerne byggede.² Da de blev drevet væk fra området omkring Bithynien,³ ødelagde de Khalkedon,⁴ som Cornelius Avitus senere i nogen grad genopbyggede. Dog ses selv i dag tegn på byens ødelæggelse, selvom den ligger gunstigt tæt på den kongelige by [Konstantinopel]. Efter deres sejr drog goterne tilbage over Hellesponten overbehængt med plyndringsgods og bytte, og de vendte tilbage ad den samme rute ad hvilken de havde gjort indhug i Asien, idet de plyndrede Troja og Ilium⁵ på vejen. Disse byer, som lige var kommet sig over Agamemnons berømte krig,⁶ blev således på ny hærget af fremmede sværd. Efter at goterne således havde hærget Asien,⁷ var Thrakien⁸ det næste offer for deres vildskab.*
25

Jordanes *Getica*, kapitel 20. Oversat af M. Pihl efter W. S. Davis (red.): *Readings in Ancient History: Illustrative Extracts from the Sources*, I-II, Boston (1912-13), vol. II: *Rome and the West*.

30

¹ *Hellesponten*: Snævert stræde mellem Europa og Anatolien

² Det berømte tempel byen Efesos ved Anatoliens vestlige kyst var viet til gudinden Artemis. Ifølge græske overleveringer var templet opført af amazonerne. Goterne ødelagde templet i år 268.

³ *Bithynien*: landområde i det nordvestlige Anatolien

⁴ *Khalkedon (eller Chalcedon)*: havneby i det nordvestlige Anatolien

⁵ Troja (på latin Ilium): kystby beliggende i det nordvestlige Anatolien

⁶ Jordanes hentyder her til den trojanske krig beskrevet i Illiaden. Agamemnon beskrives som konge af Mykene og grækernes hærfører.

⁷ *Asien*: der menes den romerske provins Asia, der omfattede det vestlige Anatolien.

⁸ *Thrakien*: område nordøst for Grækenland.